

SLOVENSKI NAROD

Štampa vsak dan popoldne, izvenredni dodatki in priložnosti. — Inzerati: do 30 centov 4 2 D, do 100 centov 5 0 D, večji inzerati pet centov 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelji: Kaničeva ulica št. 5, priljubje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kaničeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Nova vlada RR

Stojano pred obnovljeno vlado RR. Mesto g. Nikole Pašića prevzame predsedstvo vlade g. Nikole Uzunovića. Vsi ostali portfelji ostanejo, morda z malimi izjemami, v dosedanjih rokah.

Že včeraj smo poudarili, da so glavni vzrok nastale krize pred vsem osebnimi, zakulisnimi vplivi, katerih daleko-sežnost in cilji so širši javnosti neznani. Po vestih, ki trdijo, da je nastal odločilen preokret glede umika g. Pašića po predvčerajšnji njegovi avdijenci na dvoru, bi se moglo sklepati, da je še radikalne stranke na najvišjem mestu naletel radi zopetnega prevzeta vodstva vlade na tak odpor, da se je v interesu enotnosti svoje stranke odločil izjaviti konsekvence. Da se varuje njegov dekorum ter onih njegovih kapitulacij, izjavljajo najuglednejši člani radikalnega kluba, da je g. Uzunović prevzel sestavo nove vlade v polnem sporazumu z g. Pašićem.

S stališča javne morale ter ugleda naše državne uprave je vsekakor pravilno, da krona ni hotela trpeti, da bi še nadalje načeloval vladni mož, čegar sin je zapleten v obsežno korupcijsko afero. G. Nikola Pašić sam ima celo po izjavah njegovih najbrezobzirnejših nasprotnikov čiste roke in je gotovo sam nesrečen, ako mu je sin napravil toliko preglavic, vendar pa je tudi v njegovem interesu, da se take aferi razčišči pred sodiščem ali na pred parlamentom, ko očete takih sinov niso aktivni ministri, kaj šele predsedniki vlad.

Po našem mnenju pa leži pravi vzrok odstranitve g. Nikole Pašića še mnogo globlje ter je v najtesnejši zvezi s prizadevanjem najvišjih krogov vodstvi v našo državno upravo toliko zaželeni in potrebni red ter moderniji duh, navzlic velikim zaslugam, ki jih ima g. Nikola Pašić, ki je menda že čez petdeset let predsednik vlade, za narod in državo, ima radi svoje starosti ter ukorenjenih reakcijskih političnih metod vendarle na drugi strani toliko senčnih strani, da je živahen in moderen razvoj pod njegovim vodstvom silno otežkočen, ako že ne docela onemogočen. Ako s tega stališča motrimo dogodke od snovi in danes, vidimo, da je našet velik problem naše države, dasi rešitev krize ne kaže skoraj nikakih večjih izprememb. Tudi politično življenje je polno kompromisov, polno provizorijev, ki polagoma evolucijonirajo proti definitivnosti, ako razvoj časa in človeštva med tem spet ne zahtevata novih reform.

Vlada g. Uzunovića bi imela odločen značaj provizorija. Le kot taka ima tudi kaj smisla; kajti ako naj bi ostala samo za nadaljevanje režima RR, potem bi le še naprej vzdrževala dosedanje politično stanje. Vse one obtožbe, ki jih je proti njej zadnjih čas zlasti iznašel minister Stepan Radić, dasi je za njeno poslovanje solidarno soodgovoren, bi ostale nerešene, krivica in korupcija bi še nadalje uganjali svoje orgije.

Zanimivo vlogo v sedanjih krizi je igral g. Stepan Radić. Nastopil je očividno kot orodje drugih, pri tem pa je pokazal toliko nespretnosti, da se je končno sam zjel v čudno situacijo nedoslednosti in neiskrenosti. Pokazal je znova, da se na njegove besede ne sme pohlagati nobene važnosti in nikakega zaupanja. Kar danes govori, jutri navadno je prekleto in obžaluje. S kako vehemenco je nastopil proti osebi g. Nikole Pašića, s katerim je trdil, da ni kakor noče skupaj v vlado. Včeraj je slovesno izjavil, da nima ničesar proti osebi g. Pašića ter da sprejme tudi njegovo vlado samo, ako skliče Narodno skupščino. Danes se bržčas zopet izjavlja za vlado g. Uzunovića, a niti najmanj ne vprašuje, ako bo g. Uzunović ustrezel njegovim zahtevam, ki jih je ultimativno postavil kot stvarne in nuje.

Politične metode neznožnosti in nesolidnosti so za državno življenje baš tako kvarne, kakor sama korupcija. Li je hčerka neznačajnosti in nesolidnosti, Ako naj naša država dobi za razmah trdno podlago, bo treba političnemu življenju Jugoslavije še mnogo radikalnih operacij. Ako ne bo šel razvoj naglih korakov v smeri koncentracije vseh značilnih, doslednih in poštenih ljudi, še dolgo ne bomo krenili v boljše razmere. Ako ostane provizorij g. Uzunovića in Radića kaj dolgo na krmilu, se bojimo, da nismo prišli z novo vlado iz dežja pod kap.

Uzunović sestavlja novo vlado RR

Dramatični dogodki včerajšnjega popoldneva in večera. — Nočne avdijence na dvoru. — Pašić pristal na Uzunovićevo mandat. — Razočarana opozicija.

— Beograd, 8. aprila. Kralj je sredi poznega zvečer poveril dosedanjemu ministru javnih del Nikoli Uzunoviću mandat za sestavo vlade, ki naj bi nadaljevala politiko sporazuma med Srbi, Hrvatji in Slovenci.

— Beograd, 8. aprila. Današnji listi zelo podrobno in izčrпно navajajo dogodke, ki so se vrstili včeraj popoldne pozn v noč in ki so končali s tem, da je dobil mandat za sestavo vlade minister Nikola Uzunović. Z napetostjo je vsa politična javnost pričakovala odgovora Nikole Pašića, ki naj bi ga dal na Radićeve zahteve. Radić je zahteval odgovor do 4. popoldne. Ob tej uri pa so se šele sestali na konferenco vsi radikalni ministri. Konferenca je trajala od 4. do 6. zvečer. Med tem časom je Nikola Pašić sprejel tudi g. Pavla Radića. Razgovor je bil kratek. Minister Pavle Radić ni hotel novinarjem dati nikakih pojasnil glede vsebine tega razgovora. Po konferenci radikalnih ministrov se je končno izvedelo, da je g. Pašić odklonil Radićeve zahteve. Minister Nikola Uzunović je izjavil za stopnikom tiska: „Ta sestanek ni prinesel rešitve. Nadaljuje se kriza! Mogoče bo jutri boljše!“

Ko so Stepanu Radiću sporočili rezultat konference radikalnih ministrov, se je takoj prijavil za avdijenco na dvoru. Kralj je Stepana Radića sprejel sredi 9. Avdijenca je trajala do 10. Med tem časom so ponovno imeli posvetovanja radikalni ministri in Pašić je končno privolil, da prevzame Nikola Uzunović mandat za sestavo

vlade. Za g. Radićem je bil pozvan na dvor Nikola Uzunović. Po enourni avdijenci je g. Uzunović izjavil novinarjem: „Ni. Vel. kralj mi je izvolil poveriti mandat za sestavo vlade, ki naj bi nadaljevala dosedajšo politiko sporazuma Srbov, Hrvatov in Slovencev.“ — G. Uzunović je bil v svoji nadaljni izjavi zelo optimističen ter izrazil upanje, da se mu posreči sestaviti vlado, ki jo bosta podpirali obe največji parlamentarni skupini, radikalni in radićevci. Vlada Nikole Uzunovića hoče nadaljevati politiko režima RR. Novinarji so Uzunoviću čestitali. Danes popoldne prične novi mandat krone pogajanja z načelniki parlamentarnih skupin glede sodelovanja.

— Beograd, 8. aprila. Nepričakovani preokret v razvoju vladne krize te zelo neugodno vpliva na opozicijske, zlasti na Davidovićeve demokrate, muslimane in tudi na slovenske klerikalce, ki so bili trdno uverjeni, da bo dobil mandat za sestavo vlade g. Ljuba Jovanović. Davidovićeve demokrate in muslimane so presenečeni, ker se s tem niso izpolnile njih davne želje, da vstopijo v vlado kake razširjene koalicije. Načrt široke koalicijske vlade z Ljubom Jovanovićem na čelu je propadel.

Vest o mandatu Nikole Uzunovića je zato vzbudila pri opoziciji pravo pobuno. Načelniki opozicijskih strank izjavljajo, da imajo z ozirom na to v vsakem oziru proste roke in da bodo nadaljevali proti novi vladi RR isto odločno borbo, kakor so jo vodili proti odstopivši vlad.

Posvetovanja s Pašićem in Radićem

Gosp. Uzunović se je popoldne posvetoval samo z gg. Pašićem in Radićem in nato odšel v avdijenco. — Vse ostane pri starem. — V kabinetu le neznatne spremembe.

— Beograd, 8. aprila. Mandatar Nikola Uzunović je že ob 8. zjutraj prišel v ministstvo javnih del. Ob 9.30 je posetil šefa narodno-radikalne stranke g. Pašića ter se z njim posvetoval nad eno uro. Nato je odšel zopet v svoje ministstvo. Spotoma je izjavil novinarjem: „Najprej sem posetil g. Pašića. Sedaj grem k g. Radiću, nato bom v smislu današnjih mandatov Nj. Vel. kralju sporočil rezultate teh posvetovanj.“

G. Nikola Uzunović je ob 10. odšel k Stepanu Radiću ter se z njim razgovarjal nad pol ure.

V tem času so se zbrali v ministrijskem predsedstvu vsi radikalni ministri. Pravosodni minister Marko Gjurčić je izjavil vašemu dopisniku: „Gospod Uzunović je sprejel od kralja mandat za sestavo vlade s privoljenjem g. Pašića.“

Po konferenci z g. Radićem je gosp. Uzunović skupini novinarjev izjavil: „Sedaj grem na dvor, da poročam kralju o rezultatih svojih posvetovanj.“ G. Radić vas čaka, da vam da o vsem potrebna pojasnila.“

V posvetnem ministriju se je zbrala velika gružica novinarjev. Gosp. Radić je vse sprejel v svojem kabinetu. Bil je dobro razpoložen. Pozdravil jih je: „Zdravo, gospodje kolegi!“ Razgovor med Radićem in novinarji je ves čas potekel v veselem tonu. Radić je

radostno in razpoložen dajal pojasnila. V bistvu je izjavil naslednje: „Gospod Uzunović je bil pri meni. Obljubil sem mu svojo podporo in sodelovanje. Ravno isto mu je obljubil g. Pašić, pri katerem je bil popreje. Vse bo dobro! G. Uzunović obdrži poleg ministrskega predsedstva še svoj dosedanjí resort, ministristvo javnih del. G. Uzunović bo nadaljeval sedanjó politiko narodnega sporazuma. Treba pa je, da bo njegova vlada boljše. G. Uzunović mi je to obljubil. V vladi g. Uzunovića ostanejo vsi ministri, tako naši kakor radikalni.“

Z druge strani zatrjujejo, da bo g. Uzunović vendarle izmenjal nekatere ministre; zlasti se govori od izločenja vojnega ministra g. Trifunovića.

Pogajanja se nadaljujejo

Avdijenca dr. Ninčiča.

— Beograd, 8. aprila. Ob 13.15. G. Nikola Uzunović je moral čakati na dvoru do popoldne, da se je kralj vrnil s sprehoda. Avdijenca je trajala pol ure. Po avdijenci je g. Uzunović izjavil novinarjem: „Nič se ni končalo! Popoldne se še enkrat sestane s g. Pašićem.“

Za g. Uzunovićem je bil ob 1. pozvan v avdijenco zunanji minister dr. M. Ninčič.

ČESKOSLOVAŠKA NE PRIZNA SOVJETSKE RUSIJE

— Praga, 8. aprila. Ministrski predsednik dr. Černý je izjavil, da češkoslovaška vlada ne namerava priznati sovjetske vlade de iure in da o tem vprašanju ni niti doslej razpravljala. — Zeno, organizirane v češkoslovaški narodni demokraciji so sredi v velikih dvorani na Slovanskem otoku priredile veliko protestno zborovanje proti priznanju ruske sovjetske vlade de iure. Na shodur je med drugim govorila češka pisateljica Božena Viková-Kunetická.

AMENDOLA UMRL

— Pariz, 7. aprila. V letovišču Cannes je umrl bivši italijanski minister in vodja opozicije Giovanni Amendola, ki je moral pobegniti v Francijo pred fašistovskim nasiljem.

Uzunovićeve vlada le provizorična

Gosp. Pašić se je umaknil samo začasno in prevzame po razčiščenju aferi svojega sina zopet ministrsko predsedstvo.

— Beograd, 8. aprila. Širši politični krogi si še niso na jasrem, kako naj tolmajoči mandat g. Uzunovića. Nasprotniki g. Pašića vidijo v tem Pašićev poraz in zmago onih činiteljev, ki so vodili g. Radića, Pašićeva okolica pa povdarja, da je prišlo do te za nepoučene kroge presenetljive rešitve v polnem soglasju z g. Pašićem.

Za to zadnjo verzijo govori cela vrsta indicij, pred vsem dejstvo, da štejejo g. Uzunovića med ožje Pašićeve prijatelje. Predno je prevzel mandat, se je g. Uzunović posvetoval z g. Pašićem, s katerim je tudi danes popoldne dolgo konferiral. V vladi ostanejo daleč vsi dosedanjí ministri, ki večinoma vsi za ožje so-mišljenike g. Pašića. Ako bi ta Uzunovićevo nasprotoval, bi gotovo ti gospodje ne ostali v njej.

V poučenih krogih tolmajoči rešitev krize kot prostovoljni, a le začasni umik g. Pašića. Kriza se je sploh v zadnjih dneh razvila v tej smeri, da se je vrtela pred vsem okrog njegove osebe. Njegovi nasprotniki so imeli tem lažje stališče, ker so se sklicevali na afero njegovega sina in povdar-

jali, da ne gre, da bi oče načeloval vlad, ki bi morala razpravljati o korupcijskih aferah sina. Enakega mnenja so bili tudi mnogi voditelji radikalov sami in so svetovali g. Pašiću, naj se začasno umakne. Obdržal pa bo še dalje predsedstvo stranke in najbrž prevzel tudi predsedstvo radikalnega poslanskega kluba.

Po zatrjevanju Pašićeve okolice bi Uzunovićeve vlada samo začasna in prehodna. Ko se pred parlamentom razčišči afera Radića Pašića, bo g. Uzunović odstopil in ministrsko predsedstvo bo zopet prevzel g. Nikola Pašić. Zato si bo baje poleg ministrskega predsedstva obdržal tudi svoj dosedanjí resort, ministristvo javnih del, da si ga ohrani za kasneje.

Temu nasproti izjavljajo v krogih Pašićevih nasprotnikov, da je umik g. Pašića definitivni in da se nikdar več ne vrne na vodstvo vlade. Sicer smatrajo tudi oni, da bo vlada g. Uzunovića le prehodna in provizorična, izjavljajo pa, da ji bo sledila docela nova kombinacija, v kateri tudi ne bo g. Pašića.

Ponesrečen atentat na Mussolinija

Stara ženica iz Irske je streljala na diktatorja in ga lahko ranila. — Velike fašistovske manifestacije in demonstracije. — Napad na rusko poslanstvo. — Danes je Mussolini odpotoval v Afriko.

— Rim, 8. aprila. Včeraj popoldne ob 11. je bil na ministrskega predsednika Benita Mussolinija izvršen atentat, ki pa se ni posrečil. Streljala je nani neka Irka, a ga je le lahko ranila na nosu.

— Trst, 8. aprila. Prva privatna in mestoma zelo netočna poročila o poskusnem atentatu na ministrskega predsednika so prispela v Trst kmalu popoldne. Bliskoma so se razširile vesti po mestu. Prebivalstva se je polotilo veliko razburjenje, zlasti ker so prve vesti javljale, da je napadalka slovenskega pokolenja. Zato so gotovi fašistiški elementi pripravljali nov napad na imetje Jugoslovenov. Nameravali so napasti jugoslovenski konzulat, odnosno tiskarno in redakcijo „Edinosti“. Policija je to pravočasno preprečila. Tiskarna „Edinosti“ je bila močno zastražena po karabinerjih in vojaštvu. Pozneje je postalo prebivalstvo mirnejše, ko so uradna poročila objavila, da je napadalka irska državljanka.

Po poročilih iz Rima se je napad izvršil takole: Na Campidoglio je ob 10. popoldne Mussolini otvoril mednarodni kongres. Po otvoritvi je ob 11. zapustil palačo in prispel na trg, kjer je bila zbrana velika množica dijakov, fašistov in drugega občinstva. Ko je hotel vstopiti v avtomobil, je počil strel, ki je Mussolinija zadell v nos in mu je prebil obe nosnici. Red vzdržujoči karabinerji so prijeli neko slabotno staro žensko, ki je streljala. Mnogi zice so se polastilo razburjenje in je hotela starko linčati. Med velikimi napori so prepeljali napadalko v zapore, kjer so jo legimitirali. Napadalka je 62 let stara irska državljanka Albina Gibson, tretja hčerka bivšega lordkancelarja Irske, barona Ashbourneja. Odklonila je vsako nadaljnjo izpoved o ciljih in namenih atentata.

Po atentatu je nastala v Rimu velika panika. Fašistovski elementi so porabili priliko, da so najprej popolnoma demoralizirali tiskarno in redakcijo lista „Il Mondo“, ki ga je izdajal sedaj v Cannesu v prognanstvu umrli opozicijski poslanec Amendola. Mussolini je po atentatu hladnokrvno pozval množico naj bo mirna, ker se mu ni ničesar nevarnega zgodilo. Zdravniki so ugotovili, da je rana neznatna.

— Milan, 8. aprila. Vest o atentatu se je bliskovito razširila po vsej Italiji in zvečer tudi v inozemstvu. Vsa večja mesta v Italiji so izvesila zastave. Fašistovske množice so v sprevedih manifestirale po ulicah.

Vatikanski državni tajnik kardinal Gaspari je naprosil takoj pri rimskem guvernerju za podrobna poročila o atentatu. Pač je nato izrazil svoje ogorčenje nad tem novim poskusom atentata ter obenem razdost, da se je napad ponesrečil. Proti večeru je prišlo v Rimu do velikih izgrediv. Fašisti so napadli lokalne opozicijske listove in jih demoralizirali. Nato so v velikih skupinah navadili na rusko poslanstvo, ker so bile razširjene vesti, da je napadalka Rusinja. Zato so fašisti skušali razbiti rusko poslanstvo. Policija je sicer zaščitila poslanstvo ter preprečila hujše izgrede, kljub temu pa so demonstranti na poslanstvu razbili vsa okna.

Fašistovske skupine so tudi napadle

prostore, kjer se shajajo poročevalci inozemskih listov. Bil so pa pregnani. Napadli so dalje stanovanje neke Italijanke, kjer stanuje dopisnica dunajske „Arbeiter Zeitung“ in berlinskega „Vorwärtsa“.

Fašistovski tajništvo in rimski guverner sta pozvala prebivalstvo na red in mir. Pozno proti večeru je bil mir vzpostavljen. Mesto je bilo zvečer razsvetljeno in znak srečnega izida poskusnega atentata.

— Rim, 8. aprila. Mussolini je noč do bro prespal. Danes ob 8.30 je zapustil svoje stanovanje v ulici Rasella. Najpreje je prisostvoval poletu Amundsenovega zrakoplova „Norge“ proti severnemu tečaju. Nato se je vkrcal na bojno ladjo „Cavour“ ter se odpeljal na inspekcijsko potovanje v Trst politično. V mestu vlada popoln mir. Kar javljajo listi, sta bila aretirana sredi dva tujska, ki sta baje v zvezi z napadalko. Napadalka Gibson noče ničesar izpovedati. S seboj je imela steklenico joda s še nekim drugim preparatom ter je najbrže nameravala izvršiti samomor po atentatu.

— Rim, 8. aprila. Ves diplomatični zbor je takoj po napadu čestital Mussoliniju. V imenu zunanjega ministra dr. Ninčiča je čestital jugoslovenski poslanik.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trg: Malo ponudb in malo povpraševanja.

Zitni trg: Brez prometa.
Efekti: 2½% drž. renta za vojna škodo 289—292, 7% invest. pos. iz leta 1921. 75—76, Celjska posojilnica dd. 220—202, Ljubljanska kreditna banka 190, Merkantilna banka 102, Prva hrvaška štedionica 867—871, Kreditni zavod 155—175, Slavonska banka 50, Strojne tovarne in livarne 94—98, Trboveljska premogokopna družba 368—372, Zdržbene papirnice 100, Stavbena družba dd. Ljubljana 50—60, Sešir 110—115, 4½% kom. zad. dež. bke. 20—21, 4½% zast. l. kr. dež. bke. 20—21.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Curih 10.93547—10.97547, Praga 168.072—169.072, Pariz 198—200, Newyork 56.66—56.96, London 275.94—277.14, Trst 228.025—229.225, Berlin 13.52—13.56, Dunaj 800.70—804.70.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 76, 2½% drž. rente za ratnu štetu 293—294, Ljubljanska kreditna 190, Hrv. eskompt. banka 118 18½, Kreditna banka Zgb. 114—115, Hipotekarna banka 60—61, Jugobanka 97—98.50, Prastredionica 867½—870, Slavonska banka 50—51, Eksploatacija 23—25, Drava dd. Osijek 180—195, Sečerana Osijek 360—365, Isis dd. 60½, Nihag 33, Gutman 265—275, Slaveks 150, Slavonija 42—43, Trboveljska 380—385, Union paromlin 330—370, Nevčev 100, Agaria 44½—45.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Borza: Beograd 9.135, Pariz 18.0375, London 25.1875, Newyork 517.625, Milan 20.815, Praga 15.35, Dunaj 73.20.

Trst: Predborza: Beograd 43.72—43.775, Praga 86.40—86.70, London 120.95—121.05, Newyork 24.82—24.84, Praga 73.70—73.90, Curih 478—490, Dunaj 350—353.

Kaj je z Rusijo

Množijo se znanjci, ki pričajo, da se v sovjetski Rusiji vrši polagoma preokret na desno.

Ona struja v boljševiški stranki, ki je imela še pred letom večino in ki je hotela nadomestiti nemiropno, brezkomunistično smer v sovjetski notranji in zunanji politiki, je mogla odstraniti tako odličnega voditelja kot je bil Trocki, ter ga za nekaj časa sploh izločiti iz aktivne politike. Trocki je stopenj iz ozadja, toda se prej nego po preteku enega leta so ga poklicali nazaj in mu poverili zopet funkcije v stranki in državi.

Akaj ona večina, ki je tako energično zavzela zahtevo Trockega, da je treba v gospodarstvu, trgovini in politiki spremeniti smer in vvaževati resnično stanje, vpoštevati ovire, ki jih je postavila praksa zoper teorijo, ona ista večina se je temeljito spremenila sama. Stalin, eden izmed njenih voditeljev, ki je sam pomagal odsloviti Trockega, je naposled šel v svoji praksi za njim, potisnil v stran Zinovjeva in Kamenjeva, a potegnil stranko za seboj. Sovjetska Rusija se je s tem preokretom odločila, da ne stavi več vseh kart na zmago svetovne revolucije, je nad to revolucijo sploh obupala in se omejila na svojo vlado doma. Pa tudi doma je začela se močno v kompromise med delavstvom in in kmetih.

Ali to je šele začetek. V tuj zadnjih številk »Prager Presse« objavlja česki zastopnik v Moskvi, Edvard Šron članek »Pet let Nepas«, to je nove ekonomske politike v Rusiji, poudarja gospodarski razvoj v tej dobi in rezultate boljševiškega popuščenja. Tudi danes, po preteku tolikih let, so sovjetske trgovinske in gospodarske institucije, kjer imajo opraviti s konkurenco enakih podjetij, osnovanih na privatni inicijativi in gospodarskem liberalizmu, na slabšem; pri njih se dobi blago po držižjih cenah in s slabšo izbiri nego pri privatnih in producenti ne hodijo toliko prodajati k nim kakor k zasebnim. To so važni kazalniki za bodoči razvoj; to kompromisna pot, kakor jo predstavlja »Nepas«, ne ostane samo na današnji točki.

Brezdovomno je danes upravičen sklep, da se sovjetska Rusija razvija na desno in da se ta razvoj, ki vodi v svojih konsekvencah k demokratizmu, ne da več preprečiti.

Kongres ruske emigracije v Parizu

V Parizu se pravkar vrši kongres ruske emigracije, ki se ga udeležujejo okrog 500 delegatov iz vseh evropskih držav, kamor so se zatekli ruski emigranti po padu ruskega carstva. Kongres se vrši v razkošnih dvoranih pariskega hotela »Majestic«. Posebno številno je zastopana jugoslovanska ruska emigracija. Kongresa se udeležujejo tudi delegati emigrantov ostalih kontinentov, zlasti iz Južne Amerike. Prisoten je bil tudi bivši ruski notranji minister Trepov, izostali pa so zastopniki levčarskih struj emigracije, ki jih vodi Kerenski in Miljukov.

Kongresu predseduje znani ruski znanstvenik Struve. Kongres je imenoval poseben odbor, ki naj izpelje vodilno misel kongresa, to je ujedinenje celokupne ruske emigracije v inozemstvu, ki naj se pozneje uveljavlja tudi napram vladam držav, v katerih žive. Svet mora ugotoviti in sprejeti na znanje naše edinstvo. S tem bo olajšana naša borba proti boljševizmu in internacionalizmu.

Vprašanje pravega pretendenta na ruski carski prestol je bilo odstavljeno z dnevnega reda, ker ni aktualno in ker je notranja zadeva ruskega naroda. — Kongres bo trajal teden dni.

Uj sevanje!

Če ne verjamete, da eden par nogavc in Zigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih. Zato kupite eden par in pričajete se. Dobivate se v prodajalnah. 93-a IV

Jack London:

Roman treh src

— Vse je končano, — je dejala in zamahnila z roko proti kehlju. — A pozabiti ne morem. To mi ostane vže žive dni v spominu. Tudi tebe, o človek, ki si po letih tako mlad in po čeladi tako star, — da, tudi tebe sem videla pogosto v Ogleladu Sveta. Zelo nezadovoljna sem bila s teboj, videč, kakšne neumnosti uganjaš. A takrat nisi še nosil te čelade.

Nasmehnila se je v svoji čudoviti modrosti. — Da, spominjam se, da sem videla opetovano tudi podzemlje, kjer stoji dolge vrste davno umrlih iskalcev zaklada ter čuvajo na vse večne čase tajnosti tuje rase in tuje vere. Spominjam se, da sem videla med temi mrtvim čuvarji enega, ki je imel na glavi tvojo starinsko čelado... Mar naj nadaljujem?

— Ne, ne! — je zaklical Torres.

Sklonila je glavo in mu namignila, naj se vrne na svoje mesto. Nato se je ozrla na Francisu in ga povabila k sebi. Vstala je, kakor da ga hoče pozdraviti, potem je pa pokleknila, kakor da ji je neprijetno gledati ga od zgoraj dol. Pogledala mu je naravnost v oči in mu poudarila roko. Francis je nekaj časa kolebal, potem jo je prijel za roko

Ore še samo za tempo, samo ta je še negotov.

Prav te dni se pripravlja ruska emigracija na veliki kongres v Parizu, ki naj določi nadaljnjo njeno taktiko. Kongres je zasnovan velikopotezno, emigranti po vseh državah so volili vanj svoje zastopnike. Toda kljub temu kongres ne bo predstavništvo celokupne ruske emigracije, zakaj njegovi aranžerji se nahajajo po večini v taboru emigrantske desnice, so povojni monarhisti. Zato so demokratični elementi, ki so republikanskega mišljenja, bodisi meščanske kot socialistične barve, volitev se niso udeležili in se potemtakem tudi kongresa ne udeležijo. Pariški kongres bo tedaj le zbor skrajne ruske desnice, meščanske levica in socialistične struje in frakcije tamkaj ne bodo zastopane.

S tem je znanstveni seveda tudi pomen kongresa. Vrh tega niti monarhisti niso edini, en del hoče za carja velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, drugi velikega kneza Kirila; Kirilovi n. pr. v Parizu ne bodo zastopani.

Zdi se pa, da bi kongres ruske emigracije, tudi ako bi bil zares zastopstvo vseh strank in struj ter skupin med emigranti, ne mogel imeti zaželenega uspeha. Emigranti trdijo, da s more sovjetska oblast strano glavit samo s pomočjo od zunaj, tedaj z vojaško intervencijo; kdo misli danes še na take stvari? Za borbo zoper sovjetsko oblast emigranti danes ne prihajajo v poštev drugače kakor če se vrnejo v Rusijo. Če bi se pa hoteli dometiti o taktiki, ki naj bi jo imeli po ali ob povratku v Rusijo, je pa o tem nemisel debatirati, ker so se mnega in stremjenja absolutno nasprotna in je vsakršna skupna akcija izključena.

Ostane tedaj briga za materialno, za pravno, za kulturno pomoč emigraciji, ostane intervencija pri tujih institucijah itd. To je edino, kar je, kjer bi se mogla emigracija oprijeti, ki jo celota. Projektirani pariški kongres pa bo imel se pri tem, ker je le par dni zastopstvo, težavno stališče.

Rusijo bodočnosti pa je pričakovati samo preko sovjetske Rusije in njenega notranjega razvoja, nikakor pa ne preko pariškega kongresa.

Izpred sodišča

Žrtev nasilne deložacije.

Lani 18. novembra je dobil sodni izvrševalec Gregor Cvelbar nalog, da deložira Minko Horvato, modistko v hiši Marje Muhleisnove na Starem trgu št. 21. — Cvelbar je poklical v svrhu posredovanja še več stražnikov in je šel k Horvatu. Toda tam so slabo naleteli. Na poziv, naj odpre vrata, je Horvato v silni razburjenosti pograbila sekuro in zagrozila, da ubije vsakega, kdor s silo prestopi njen prag. — Da tudi hudih besed ni manjkalo, je umevno. Kdo bi se ne razburjal v takem slučaju? Konec je bil ta, da se je Horvato radi živčne razdraženosti onesvetila in so jo morali prepeljati v bolnico.

Včeraj se je morala Horvato zagovarjati pred sodnijo. Povdarjala je, da je ravnala v silni razburjenosti, ki se je povzela še s tem, da je popila na jezo nekaj žganja in je storila to v polnem stanju nezvesti. Sodni zdravniki psihijatri so z ozirom na ta zagovor obtoženko preiskali in ugotovili, da je obtoženka sicer res živčno bolna, vendar pa se pri njej o kakih psihotičnih ne more govoriti. Zato je bila Horvato obsojena na en teden zapora in bo morala plačati vse stroške in pa 853 Din odškodnine, ki ji je povodom deložacije razbila nekaj opreme.

Ponesrečen vlom v železniške vozove.

«Res je gospod, tako sem si hotel pomagati, toda le zato, ker sem bil že več tednov brez službe, ljudje mi niso hoteli več dati, doma pa so kritični trije lačni otroci. Dela ni bilo in v skrajni sili sem vzel sekuro in šel na kolodvor. Prisilil sem ženo, da je šla z menoj, da malo popazi. Ko sem odprl prvi voz, sem videl, da so notri samo lesene doze. Nato sem šel k drugemu voz. Ko sem presekal vijak na vozu in odprl vrata toliko, da sem lahko posegel v voz, sem začutil, da je v vozu sladkor in vrečah. Toda ravno ko sem hotel potegniti eno vrečo iz voza, sem začel v bližini korake in — bilo je po meni. Prijeli pa so tudi ženo. Gospodje, beda, prava beda in skrb za deco me je pripravila do tega koraka.»

In res je senat ta zagovor toliko poveljal, da je obsojil oboje reža reža po mlosti in je prisodil možu 5 dni, ženi pa samo en dan zapora.

Borba med drugo in tretjo internacionalno

V Beogradu so prispeli sindikalni delegati druge internacionalne, ki imajo svoj sedež v Amsterdamu. Na čelu delegacije se nahaja generalni tajnik J. Sassenberg. Dopolnjujejo so še J. Simon, poslanik v nemškem rajstagu in delegat nemških delavcev, belgijski poslanec Mertens, češkoslovaški delegat Klein, madžarski Gal in švedski Vilhelm. V Beogradu so imeli konferenco s predstavniki jugoslovanskega delavstva, ki ni član tretje internacionalne. Na konferenci so obravnavali vprašanja dnevnega reda sofijskega kongresa in ostala vprašanja, ki se tičejo organizacije pokreta druge internacionalne na Balkanu in pobijanja tretje, moskovske internacionalne. Komunisti smatrajo sindikalne organizacije kot predstraže komunistične stranke, do čim so jim sindikalni interesi sporednega značaja. Spor tudi ne bo rešen, dokler Moskva ne obstoji od pogrešenega pojmovanja strokovnega gibanja. Ki mora nasprotno zasledovati politične, praktične cilje delavskega dobrobitja. Amsterdamska internacionalna ima v svojih vrstah organiziranih 20 milijonov delavcev. Amsterdamska centrala si sedaj postavlja nalogo, da pobija vplive moskovske tretje internacionalne v balkanskih državah.

Naše delavstvo bodo na sofijskih zborovanjih zastopali gg. Živko Topalović, Luka Pavičević, Bogdan Krečić, St. Stanković. Iz Zagreba potuje gg. Haramina in Cvrktila, iz Slovenije gg. Golumajev.

„ROSENKAVALIR“
pride

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Cetrtek, 8. aprila: Deseti brat. A. Petek, 9. aprila: John Gabriel Borkman, F. Sobota, 10. aprila: Scampolo. V korist združenja gledaliških igralcev. Izv. Nedelja, 11. aprila ob 15.: Če pride čarodaj, Otroška predstava društva Atena, Izv. Ob 20. John Gabriel Borkman, Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ponedeljek, 12. aprila: Ana Christie, E.

Opera.

Cetrtek, 8. aprila: »Boheme«. E. Petek, 9. aprila: »Wally«. D. Sobota, 10. aprila: Zaprtro. Nedelja, 11.: »Grafica Marica«. Izven. Ponedeljek, 12. aprila: Zaprtro.

Ako ni drugače označeno, se začne predstave v drami ob 20., v operi pa ob pol 20.

Koncert pevskega zbora slovenskih učiteljev

V soboto in v nedeljo nastopi na našem koncertnem odru prvotni slovenski pevski zbor, kojega članstvo tvori izključno le naše poštovno učitelstvo. Zbor, ki šteje nad 90 članov, razpolaga v prvi vrsti iz izvrstnimi soprani in alti, vodi ga zborovodja g. Srečko Kumar. Na tem svojem prvem koncertu bo izvajal zbor sledeče skladbe: P. H. Sattner: O nevihti, Stanko Premrl: Naša pesem, mešani zbor s spremljevanjem orkestra, Lajovic: Gozdná samota, ženski zbor s spremljevanjem orkestra in kot sklepno točko Sattnerjevo kantato za mešani zbor in soli in orkester: Mestjeva prisega. V prvi točki pa nastopi mladinski zbor ljubljanskih srednjih šol, pod vodstvom učitelja glasbe g. Josipa Brnobiča, ki zapoje Sattnerjevo mešana zbora: Gori, gori na planine in po zimi iz šole.

V Jettejevi prisegi sodeluje tudi operni pevec Julij Betetto, ki poje prekrasni basovski samospev. Pri koncertu sodeluje dalje orkester Društva divizijske oblasti, pomnožen s člani Društva učiteljev glasbe. — Koncert, ki obseja v prvi vrsti skladbe P. H. Sattnerja, se vrši v proslavo Sattnerjeve 75letnice. Koncert se vrši v Unionski veliki

dvorani: začetek ob 20., v nedeljo ob 15. Sedeži za oba koncerta v Matični knjigarni. Lahko se naroče tudi pisмено.

Velik uspeh mlade ljubljanske na Dunaju. Z Dunaja nam pišejo: Mlada vjoličnica Lota Paumgarten s Fužin pri Ljubljani je nastopila nedavno v dunajskem Konzerthausu, ki je najljubša koncertna dvorana Dunaja, in se predstavila dunajski glasbeno razvijeni publiki z izbranim programom Tartinija, Marxa, Winklerja, Beethovna in Pagininija. Mlada umetnica je dosegla pred razprodano hišo izreden uspeh. Zlasti je zadivila njena tehnična dovršenost, s katero je obvladala tudi najtežje pasaje Paganinijevega d - dur koncerta in Winklerjeve kadence. Naš dunajski poslanik dr. Milan Milojevič je čestital umetnici coram publico. Dunajska umetniška kritika napoveduje gg. Paumgartnovi še lepo bodočnost.

Vika Podgorska, znana članica zagrebške drame, naša rojakinja iz Gorice, gostuje na beogradski drami v vlogi »Sve-te Ivane«.

Predstava v prid Združenju gledaliških igralcev bo v soboto dne 10. t. m. v ljubljanskem dramskem gledališču ob 8. zvečer. Dramski ansambl vprizori v ta nam Nicedomijev izredno ljubezno in kratkočasno komedijo »Scampolo«, ki je povsod, koder se je izvajala, dosegla največji uspeh. V Beogradu so jo igrali n. pr. okoli 50krat, kakih 10krat tudi v Mariboru. Pri nas igra naslovno vlogo gg. Vida Jovanova, ostale vloge pa gg. Rogozova, Rakarjeva, Drenovec, Cesar, Peček, Jerman. Režira gg. Rogoz. Predstava je izven abonmana.

Sport

— Še o tekmi Ilirija — Sturm. Neki zagrebški list poroča, da je tekmi Ilirija — Sturm oba dve prisostvovalo — beri in piši — nad 20.000 gledalcev... — Graška »Tagespost« je prinesla o tekmi obširna poročila, v katerih naglašajo, da je opaziti pri Iliriji velik napredek in da je Sturm le s težavo izvojeval zmago. Ilirija, da se je poslužila vseh sredstev, hoteča zmagati za vsako ceno. V poročilu o nedeljski tekmi se tudi navaja, da je Sturm dosegel v 7. minuti gol, ki ga pa sodnik ni priznal. Logično! Ker ga ni bilo!

— Ruski nogometaši v Srednji Evropi. Poleti odpotujejo ruski nogometaši na gostovanja v zapadno in v srednjo Evropo. Najprvo igra junija meseca turška reprezentanca v Moskvi, julija meseca igra kombinirano moštvo sovjetske republike v Parizu, septembra meseca nastopi švedska reprezentanca v Moskvi, 10. oktobra gostujejo ruski nogometaši v Angliji, na povratku igrajo na Češkoslovaškem in morda tudi na Dunaju.

Mednarodna nogometna tekma Celje-Ljubljana se vrši v nedeljo v Celju. Za to tekmo je delegiral medklubski odbor v Celju sledečo celjsko reprezentanco: Schueker, Salcher, Goršek, Kuhn, Aistrich, Marušič, Blechinger, Popović, Vrečko, Stepanović, Vagner. V predtekmi nastopita rezervni Atletikov in Celja. Tekma se vrši na igrišču »Pri Skalni kletki«. Ljubljanske reprezentanco bodo tvorili igralci ASK Primorja, ker igra Ilirija v Beljaku, ostali v postev prihajajo ljubljanski klubi pa imajo prvenstvene tekme.

Ilirija v Beljaku. Dne 11. aprila gostuje SK Ilirija proti beljaškemu Villacher SV. Ker je pri svojem zadnjem gostovanju v Beljaku imela Ilirija precejšno smolo, je pričakovati, da se odreže topot z izdatno revanšo. Zlasti ker se njeno moštvo nahaja v visoki formi zlasti z novo akvizicijo Dunajčana Zankla.

Bolgarski nogomet. V Sofiji se je v nedeljo 28. marca vršila prva prvenstvena tekma letošnje sezone. Zmagalo je moštvo Levskega proti oficirskemu AC 23 z 7 : 1. Iz Levskega so izstopili trije dobri branilci in desno krilo, internacionallec Mutavžev, ki je pristopil v FK 13. V Varni je tolkel državni prvak SK Vladislav mestnega rivala SK Tica z 1 : 0.

Olimpijske igre v Amsterdamu. Program olimpijskih iger leta 1928 v Amsterdamu je sledeč: Oficijselna otvoritev je dne 30. junija, zaključek olimpijade z običajnimi ceremonijami je dne 24. julija. Kakor običajno se bo tudi topot odigral še po preje nogometni mednarodni turnir, ki se prične 20. junija. V prostih dneh nogometnega turnirja se bodo odigrale meddržavne hokejske tekme. Nogometu slede teniški turnirji in borenje. Lahkoatletika tekmovalna se prične 9. julija. Sledi jadrnanje, kolesarske tekme, veslanje itd. Istočasno se vrše konkurenca v plavalju, boksanju in jahanju. Zaključena bo olimpijada s telovadbo.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Cetrtek, 8. aprila 1926; katoličani: Albert, Viljenica; pravoslavni: 26. marca, Gavrija; muslimani: 25. ramazana 1344; židje: 24. nisana 5686.

Jutri: Petek, 9. aprila 1926; katoličani: Marija, Ljuban; pravoslavni: 27. marca, Matrona; muslimani: 26. ramazana 1344; židje: 25. nisana 5686.

DANŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera »Boheme«, drama »Deseti brat«.

Kino Matice: »Lov za zlatom«, Ljubljanski dvor: »J'accuse!«, Ideal: »Nezvestoba brez posledice«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matice: ! ? »Ljubljanski dvor: »J'accuse!«, Ideal: »Nezvestoba brez posledice«.

DEZURNE LEKARNE.

Cetrtek: Bohine, Rimska cesta, Levstek, Resljeva cesta.

Petek: Piccoli, Dunajska cesta, Bakar, čig, Karlovska cesta.

Solnce zaide danes ob 18.36, vziide jutri ob 5.28 in zaide ob 18.37.

Mesec vziide jutri ob 4.13 in zaide ob 14.48.

VLAKI ODHAJAJO IZ LJUBLJANE

na Gorenjsko ob 5.22 (ob nedeljah in praznikih), 6.43, 8.25 (z gorenjskega kolodvoza), 11.40, 14.50, 17.40 (z gorenjskega kolodvoza), 19.05, 1.40 (brzi);

na Dolenjsko ob 6.20, 13.20, 18.50, 23.00; v Kamnik ob 5.15 (ob nedeljah in praznikih), 7.55, 14.10, 18.20;

na Vrhniko ob 7.48, 13.25, 18.15;

proti Rakeku ob 3.28 (ekspres), 4.17 (brzi), 4.50 (brzi), 6.02, 8.40, 12.15 (brzi), 14.25, 16.49 (brzi), 18.30, 22.45 (brzi);

proti Zidanemu mostu ob 0.30 (brzi), 0.58, (brzi), 2.12 (ekspres), 5.27, 7.44, 8.36 (brzi), 12.02 (brzi), 12.10, 14.20, 17.00 (brzi), 17.50, 23.15.

Kaj je prav?

Skoro istočasno smo dobili dva dopisa; prvi je od italijanske konzulate v Ljubljani, drugi od jugoslovanske konzulate v Trstu.

Papir in kuverta prvega dopisa nosita glavo: »Consolato Generale di Sua Maesta il Re d'Italia in Lubiana«.

Papir in kuverta na dopisu našega konzulata v Trstu nosita napis: »Consolato del Regno dei Serbi, Croati e Sloveni a Trieste«.

Mednarodni konzularni običaji so bržčas isti v Trstu in v Ljubljani. Od kod torej razlika, odnosno ta dvojna merna istojezičnost? Kdo od gg. konzulov ima prav?

Darovi za kapelo v Vratih

Gosp. župnik Aljaž je prejel nadalje sledeče darove: Ana K., Polhov gradec 25 dinarjev; dr. Matelič Antono 100; direktor Winzig, Mojsstrana 100; njegova gospa 100; neimenovana P. 100; neimenovani P. 100; dr. Kogoj, Jesnice, 100; katehet Ažman 100; Kranjskogorska podružnica SPD 100; notar Kranjskogorski 100; sodnik Kalan 100; inženjer Zupanc, Radovljica, 100; dr. Slajmer 200; dohodki igre »Mala pevka«, Dobje 490; Vendelin Sadar, nadzornik poštinskih kolonij 100; Franc Zore, Ljubljana, zbirka 60; Josip Abram, župnik, Sv. Lucija ob Soči, 100; Antonija Kadičeva 100; Brunon Rotter, Maribor, 200; I. Korenčan, trgovec, Ljubljana 200; dekan Fatčev, Radovljica, 100; Darinka Topolovec 100; dr. Višner 100; Marija Grasič, Polhov gradec 30, Ivanka Mihelič 10, neimenovana 10, Rotter od prodanih slik, Maribor, 100; dijak Miha Potočnik, Dobje, 100; od igre »Poslednji mož«, Dobje 231, Peter Potbošek, ravnatelj centralne vinarne, Ljubljana 100; Franc Pavlin, trgovec, Ljubljana, 100, skupaj 3581 Din.

Iskrena hvala! Novi dobrotniki, pozdravljeni. Meseca junija začnemo kapelo zidati, julija jo bo gospa Vurnikova slikala, meseca avgusta t. l. bo kapela slovesno blagoslovljena.

Aljažev klub v Ljubljani je še posebej nabral in izkazal 10.000 Din. Potrebujemo še trikrat toliko. Dobrotniki in prijatelji lepih Vrat pod Triglavom, najkrajše in najbolj obiskovane doline, požurite se ter pritečajte zbirke in koncerte! Jakob Aljaž.

Podpirajte

podporno društvo slepih

Henry in Francis se nista mogla premagati, da bi se ne smejala temu nepričakovanemu in navjenu vprašanju. Leonci se pa vprašanje ni zdelo smešno, niti naivno. In znova je od jeze zardela. Čutila je, da ima pred seboj žensko, s katero se bo morala boriti kot s samico.

— Ne, to ni lepo, — je odgovorila Leonci z jasnim in zvočnim glasom.

— Zelo čudno, — je dejala carica, kakor da izgovarja svoje misli, — Da, zelo čudno se mi zdi vse to. Če je na tem svetu toliko moških, kolikor žensk, potem ne more biti pravično, da ima ena ženska dva moža, zakaj v tem slučaju ostanejo nekatere brez moža.

Znova je vrgla v zlati kelih ščipec praška. In zopet se je dvignil iz kelija oblak dima ter izginil.

— Ogledalo Sveta mi pove, dragi svečenik, kakšna usoda naj zadene naše ujetnike.

Komaj se je pa nagnila nad kelih, ki je šinila v glavo nova misel. Zamahnila je z roko in povabila vse h keliju.

— Vsi pogledamo vanj, — je dejala, — Ne morem vam obljubiti, da bomo videli vsi enake prizore. Sicer me pa tudi ne zanima, kaj boste videli. Vsak naj pogleda v kelih in izve, kaj mu kaže Ogledalo Sveta. Tudi ti, svečenik, moraš pogledati.

Nagnili so se nad kelij in opazili, da je do polovice napolnjen z neko tekočo krovino,

enkrat je vstala, umaknila svojo roko ter velela Francisu, naj se vrne na svoje mesto. Nato se je obrnila k svečeniku solca:

— Ze dobro, dragi svečenik, — je dejala in zopet je zvenel njen glas osorno. — Vem, zakaj si pripeljal ujetnike k meni. Vendar pa želim, da mi pojasniš vzrok.

— O, Ti, ki sanjaš, mar ne bomo ubili teh tujcev tako, kakor smo ubili vse, ki so prišli v našo dolino? Ljudstvo je ogorčeno in dvomi o pravičnosti moje sodbe. Zato zahteva, da jih sodiš ti.

— A ti bi jih ubil?

— Da, tak je moj sklep. Povej še ti svoje mnenje, da si ne bova nasprotovale. Še enkrat je pogledala vse ujetnike po vrsti. Pri pogledu na Torresa se ji je poznalo na obrazu samo pomilovanje. Pri pogledu na Leoncio so se ji obrvi namršile. Pri pogledu na Henryja je kolebala, Francis je gledala celo minuto, ne da bi trenila z očesom. In Leonci je v nepopisni jezi opazila, da se je caričin obraz zjasnil in da gleda Francisu tako, kakor bi mu hotela zdaj zdaj pasti okrog vratu.

— Ali je kdo izmed vas oženjen?

— Ne, je odgovorila sama, — saj vem, da ni nihče oženjen.

Naglo se je obrnila k Leonci.

— Mar je lepo, — je vprašala, — če ima ženska dva moža?

Gospodarstvo

Živinski sejem v Ljubljani

Na včerajšnji živinski sejem v Ljubljani je bilo prignanih 360 konj, 8 žrebet, 65 volov, 64 krav, 16 telet in 43 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo 59 konj, 4 žrebeta, 24 volov, 20 krav, 7 telet in 283 prašičkov za rejo. Cene so bile sledeče: vol 1. vrste 8-8.50 (cene so šle nekoliko navzgor, in sicer za 50 para pri kg žive teže); teleta 10 do 11.50 Din; prašički za rejo 400 do 550 dinarjev par; konji pa po kakovosti 2000 do 6000 Din in krave-klobasice 3-4 Din za kg žive vage.

Promet je bil zelo živahen. Kupčija razmeroma dobra. Kakor je videti, je bilo največje povpraševanje in tudi najboljša kupčija s prašički za rejo. Dogov volov je radi spomladanskih del na polju še vedno miniaturni.

—g Uverjenje o izvoru za uvoz v Rumunijo. V smislu rešenja rumunske generalne direktije carin z dne 10. februarja t. l. se je preklapala naredba z dne 25. novembra 1925 in v bodoče se pri uvozu blaga v Rumunijo ne bo zahtevalo uverjenje o izvoru blaga.

—g Naš izvoz preko Bolgarske. Lanjsmo izvozili preko bolgarskega pristanišča Burgas 8000 ton drobnice in okrog 5000 ton koruze. Letos računajo naši izvozniki za izvoz preko Burgasa, ki bo znašal najmanj 50.000 ton.

—g Položaj na lesnem trgu. Izvoz lesa vidno napreduje. Čudno je pa, da je položaj

šaj žag še vedno kritičen in da cene neprestano padajo. Povpraševanje po trdem lesu je precej živahno, dočim je za mehki les malo interesentov. Italija kupuje hrastov les na Hrvaškem in v Slavoniji. Anglija se zanimajo za hrastove deske in hlode. Naša delegacija za sklenitev trgovinske pogodbe s Francijo odputuje v Pariz v maju. En del delegacije odputuje v London, v Belgijo in Španijo, da pripravi terena za trgovinske pogodbe. S temi pogodbami bo naši lesni trgovini mnogo pomagano.

—g Trgovinski stiki med Jugoslavijo in Ameriko. Po poročilih ameriškega trgovinskega ministrstva je uvozila naša država leta 1924 iz Amerike za 4.119.925 dolarjev blaga. V prvem polletju 1925 se je uvoz iz Amerike še povečal, ker smo uvozili mnogo avtomobilov. Iz Amerike uvažamo surov bombaž, bencin, poljedelske stroje in nekatere tekstilne izdelke.

—g Velesejem v Solunu odložen. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je dobila od generalnega komisarja solunskega velesejstva obvestilo, da se je prireditel mednarodnega sejma v Solunu, ki bi se imela vršiti meseca maja t. l., odločila do oktobra t. l.

Povratek kapitana Franca

Na velikonočni ponedeljek dopoldne je priplula v pristanišče Huelva argentinska križarka «Buenos Aires», ki je pripeljala španske letalce, ki so nedavno s kapitanom Francem na čelu srečno preleteli Atlantski ocean iz Španije v Južno Ameriko. Drzne letalce je pozdravil na domačih tleh španski kralj. Po prirčnem sprejemu je odšel kralj

v spremstvu svojega dvora, letalcev in argentinskih mornarjev v franciškanški samostan Rabado, od koder se je napotil Kolumb I. 1492 na morje, da odkrije nov svet. V samostanu se je vršilo svečano zborovanje sevilске akademije znanosti, na katerem je prišlo do izraza špansko-južnoameriško pobratimstvo. Kralj je imel daljši govor, v katerem je izjavil, da bo Španska sodelovala z Ameriko za svetovni mir, napredek in svobodo.

Policija pri nogometni tekmi

V ponedeljek se je vršila v Budimpešti tekma med starima budimpeštanskima rivaloma MTK in FTC. Do odmora je tekma potekla brez gola. V drugem polčasu pa je postala zelo ostra, naka je v 15. minuti udaril MTK-jev igralec Braun internacionalca Bluma od FTC, ki so ga morali odnesti z igrišča. Policijski inšpektor je zagrozil Braunu, da ga aretirajo. MTK-jev igralec Nadler je vprašal policijskega inšpektorja, kaj išče na igrišču, naka je inšpektor poklical stražnike in aretiraj Nadlerja. Internacionalni napadač Molnar od MTK, ki je pri

tem izustil neko opazko, je bil tudi aretirán. Moštvo MTK je vsled tega prekinilo igro in odstopilo. Sodnik je počakal 5 minut, naka je odšel v kabino MTK, kjer mu je vodstvo kluba sporočilo, da moštvo radi nastopa policije ne bo več igralo. Občinstvo je čakalo nekaj časa, nato pa zapustilo igrišče z demonstracijami proti policiji.

Lenin mesto Boga

Pariški «Petit Journal» opisuje zanimiv dogodek v neki moskovski šoli. Učiteljica je zbrala okrog sebe učence in jih vprašala, če znajo moliti očenaš. Nekateri so odgovorili, da ne, večina je pa odgovorila pritrdilno. «Pa začnite!» — je dejala učiteljica. Učenci so začeli moliti. Ko so pa prišli do odstavka »daj nam danes naš vsakdanji kruh«, jih je učiteljica ustavila, rekoč: »Vidite, dragi moji, vaša prošnja je zaman. Kruha ni od nikoder. Boga prosite, naj vam da kruha, pa ga vam noče dati. Niti kruha, niti obleke vam ne da. Prosimi morate Lenina: »Oče Lenin, ki bešiš

nad nami in varuješ vse zatirane, da nam danes naš vsakdanji kruh.»

Učenci so morali vstati, skleniti roke in ponavljati, kar jim je narekovala učiteljica. Toda glej, — zgodil se je čudež. Komaj so izgovorili omenjene besede, so se odprla vrata in dva dečka sta privlekla v šolsko sobo polno kruha. Šaro z maslom namazanega kruha, poleg tega pa še veliko skledo mleka in lonček čaja. »Vidite, dragi moji,« je dejala učiteljica, »kdo je uslišal vašo molitev in kdo vam daje vsakdanji kruh.« Ali počenjajo v sovjetskih šolah res take pustne šale, glede tega moramo odgovornost prepustiti že omenjenemu francoskemu listu.

Za odpravo prohibicije v Ameriki

Washington, 7. aprila. d. Časopisje je predložilo ljudsko glasovanje glede odprave alkoholne prepovedi v Zedinjenih državah. Za prepoved se je izreklo 546.648 ljudi, proti prepovedi pa 2.792.126. Vrhovni uradnik za izvedbo prohibicije priznava, da so zakoni glede prepovedi alkohola dovedli do nezaželenih uspehov.

Foto-aparat

6½ x 9 kupim. — Po nudbe z navedbo cene pod «Takoj/1106» na upravo «Slov. Naroda».

«Elegance»

oblačilna družba z o. z., Ljubljana, Aleksandrova cesta 12 — sprejme prvovrstne krojaške pomočnike za velike kose. 1101

V večjo trgovino

kot učenec želi vstopiti deček boljše obitelji z dvema razredoma meščanske šole. Cenj. po nudbe pod «Pripraven/1111» na upravo «Sloven»skega Naroda».

V večjo trgovino

kot učenec želi vstopiti deček boljše obitelji z dvema razredoma meščanske šole. Cenj. po nudbe pod «Pripraven/1111» na upravo «Sloven»skega Naroda».



Uprava snežniške grabične v Snežniku, pošta Stari trg pri Rakeku, objavlja žalostno vest, da je njen zvest uradnik, gospod

Franjo Irovec
ekonomski in gozdni oskrbnik

v torek, dne 6. aprila po polnoči preminul.

Pogreb se je vršil v sredo, dne 7. aprila ob 4. uri popoldne.

Snežnik, dne 6. aprila 1926.

1104



Potrti globoke žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni oče, predobri stari oče, brat in stric, gospod

Anton Javoršek

nadučilatelj v pokoju

včeraj ob 10. po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul. Pogreb predragega rajnika bo v petek, dne 9. aprila 1926 ob 8. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.

Draga pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Maša zadušnica se bo brala v soboto dopoldne ob 10. v frančiškanski cerkvi.

LJUBLJANA, 8. aprila 1926.

1115

Žalujoči ostali.

Prodajalica

dobra moč z dolgoletno prakso — išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod «Porabna moč/1064» na upravo «Slov. Naroda».

Uboj invalid

sprejme mesto sluge ali nočnega čuvaja. — Pisane ponudbe pod «Invalid/1098» na upravo «Slov. Naroda».

DOSLO! DOSLO! Vrtnice, dalije, gladijole — ravno kar došle v različnih barvah. Lepotično grmovje, sadike cvetlic in zelenjave — priporočila Ivan Šimenc, vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12. 1113

Stenografinja

in strojepiska, zmožna tudi drugih pisarniških del, večša slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika — išče primerno službo v pisarni ali trgovini. — Ponudbe pod «Veščica/1095» na upr. «Slov. Naroda».

Kamilo Saunig

Olga Skodlar

poročena

Gorica

Ljubljana

1112

Eno-nadstropna trgovska hiša

z lepimi prostori, dvoriščnim poslopjem in velikim vrtom je takoj naprodaj po zelo ugodni ceni. — Vprašanja na naslov: E. Andreitz, Slovenjgradec.

1108



V globoki žalosti naznanjamo, da je po velikem trpljenju izdihnila danes previdena s tolažili sv. vere, po življenju polnem dela in skrbi, svojo blago dušo naša srčno ljubljena zlata mamica, ljubljena soproga, hčerka, sestra in svakinja, gospa

Marija Šušteršič roj. Tičar

trgovka in posestnica v Ljubljani

Pogreb blagopokojne bo v soboto, dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice na Stari poti št. 2. na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 8. aprila 1926.

Anton Šušteršič, Majda, Tonček, Peterček, blagajnik mestne hranilnice ljubljanske, Jernejček,

soprog.

otroci.

Rodbine: **Šušteršič, Tičar, Hočevar.**

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Zagorju ob Savi r. z. z n. z.

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 19. aprila 1926 ob 18. uri v posojilnični pisarni v Zagorju št. 41.

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odboritev letnega računa za leto 1925.

4. Volitev načelnika.
5. Volitev nadzornika.
6. Sklepi.

Zagorje ob Savi, dne 6. aprila 1926.

Dr. Tomo Zarnik, načelnik.

1105

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Beneška cesta 15 in Gospodarska c. 2 (dvorišče hišnega »Kupa«)

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 78-1

V restavraciji „Pod SKALCO“

Mestni trg 11 77-1

se točijo pristna ter pitna vina. Preko ulice Din 1 — ceneje. Vaso sredo, soboto in nedeljo od 20. do 24. salonski koncert. Ob nedeljah 9. od 13. zajtrkovalni koncert

Gratolog zadnji teden v Ljubljani. Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, se obrnite na znamenitega gratologa Egiptana, kateri vam pove vašo prihodnost iz črt na roki in pisave. — Sprejema vsak dan od 9. do 1. in od 2. do 8. zvečer. Ben Ali, hotel »Soča«, soba št. 16.

Najnovejša iznajdba! Brez kvarjenja blaga kromično snáženje in vakuumno barvanje oblik.

ANTON BOC ul. 1

Ljubljana, Seidenburgova ulica 6 L. nadstr. Glince-Vič 46

1107

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Celjske posojilnice d. d. v Celju

ki se bo vršil dne 27. aprila 1926 ob 5. uri popoldne v sejni dvorani Celjske posojilnice v Celju s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovanju v letu 1925 in predložitve bilance.
2. Poročilo reviz. odbora.
3. Sklepanje o predložitvi bilance pro 1925.
4. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička v smislu § 24 družbenih pravil.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev članov upravnega sveta.
7. Volitev revizijskega odbora.

Upravni svet.